

ULSTEIN KOMMUNE

Tiltaksplan mot plast, og marin forsyøpling

Foto: iStock

Godkjend av Ulstein kommunestyre 20.06.2019 i sak 76/19

www.ulstein.kommune.no

Forord

«En av de største miljøutfordringene samfunnet står ovenfor er forsøpling av havet, og omfanget øker. Marin forsøpling og spredning av mikroplast i havet har negativ påverknad på marine økosystem, naturmangfold og bærekraftig utvikling. Plastavfall følger havstrømmene, på tvers av landegrenser og er et globalt problem som krev internasjonale løsninger.»

Regjeringen

«Plastavfall brytes svært langsomt ned, men vil ved hjelp av UV-ståler, vind og vær fragmenteres til mindre biter og til slutt ende opp som mikroplast. Langs kysten av Norge består 70-90 % av forsøplingen av plast. Mesteparten av plastavfallet stammer fra fiskeri- og havbruksnæringen, og fra forbrukere. En god del kommer også fra Europa med kyststrømmen.

Alle samfunnssektorer har i utgangspunktet et ansvar for å forhindre utslipp av plastavfall fra sine sektorområder. Miljøforvaltninga har et særlig myndighetsansvar for marin forsøpling på alle forvaltningsnivå.»

Miljødirektoratet

Ulstein kommune har eit slikt myndighetsansvar. Når også Ulstein er ein kystkommune er det viktig at vi innser vår rolle, er vårt ansvar bevisst og forvaltar våre lokale ressursar med lokale ordningar som hindrar plast- og marin forsøpling.

På nasjonalt plan vert det mellom anna arbeida med å innføre produsentansvarsordningar særleg innan fiskeri- og oppdrettsnæring, ordningar i hamnar for levering av marint avfall som fiskefartøy fangar opp, emballasjeoptimering, tilskotsordningar og styrking av samarbeid på tvers av myndigheitene. Det er også eit forslag frå Miljødirektoratet at kommunen skal få moglegheit til å gjere vedtak om overtredingsgebyr i forsøplingsaker der forureiningslova § 28 vert brote. Fleire nasjonale ordningar, innskjerpingar og lovverk er på gang, men er byråkratiske prosessar som tek tid.

Denne tiltaksplanen vil naturlegvis ha fokus på lokale tiltak basert på dagens ordningar og regelverk, og kan difor i stor grad iverksettast raskt. Intensjonen er at dette skal medverke til at Ulsteinsamfunnet bidrar i arbeidet med å minimere plastavfall på avege og redusere den globale marine forsøplinga.

Arbeidsgruppa, Ulstein kommune

Tiltak for å redusere og fjerne plast, og marin forsøpling 2019 - 2022

	Tiltak / aktivitet	Status pr. 21/12-2018	Metode for måloppnåing	Ansvar	Oppstart
1	Etablere ei ansvarleg styringsgruppe med eit gitt mandat og påfølgande finansiering	Ikkje oppstarta. Bør settast hurtig i gang.	3 stk. i ei slik styringsgruppe – ein frå adm., ein frå politisk side og ein leiar i gruppa frå SSR. Etter kvart etablere ei referansegruppe i næringslivet.	SSR og planforum	2019
2	Etablere ei kommunal meldingsteneste for innrapportering av plast- og marin forureining	Ikkje gjennomført. Må vere ein bestemt person på rådhuset eller hos SSR. Sistnemnde passar kanskje best.	Loggføring og oppfølging frå styringsgruppa.	SSR og Ulstein kommune v/styringsgruppa	2019
3	Ryddeaksjonar og systematisk arbeid for å unngå landbasert forsøpling i nærmiljøet og i naturen	Kommunalt ansvar, men ressursar manglar. SSR har kompetansen. Finansiering?	Overlate ansvaret til SSR. Halde fram og styrke arbeidet med strand-ryddedagen. Følgje opp utsalgsstader for hurtigmat. Bruke skjergardstenesta der ein kan. Organisere krinsvise ryddeorganisasjonar	SSR og teknisk etat Frivilligsentralen	Fortløpande etat
4	Informasjon/kommunikasjon	SSR arbeider mykje med desse temaene. Dette er eit «evigvarande» arbeid og bør ytterlegare styrkast.	Digitalisering er sentralt i dette arbeidet. Stor satsing på barnehagar og skular (med obligatorisk kjeldesortering). Skal også rettast mot næringslivet og tilsette i kommunen. Formidle årleg informasjon til hushaldningane for å hindre plast i kloakken.	SSR Teknisk etat og SSR	Fortløpande
5	Hindre utslepp av gummigranulat frå kunstgrasbaner (kgb)	Delvis gjort hos enkelte idrettslag. Alle kgb skal ha utstyr for å fange opp granulatet. Forslag til nasjonal forskrift for utforming, drift og oppsamling av granulat er utarbeidd (ikkje vedteke)	Fastsette reglar for oppfølging og tilsyn med kgb i høve at der er oppsamlingsordningar for granulat. Mogleg knyte dette i høve mottak av spele/tippemidlar. Ein person i adm. bør ha ansvaret for dette arbeidet.	Kulturkontoret og teknisk etat	Fortløpande, frå og med 2019
6	Hindre forsøpling frå byggeplassar og industriverksemder	Større byggeplassar skal ha avfallsplan. Ikkje hatt fokus på forsøpling ved tilsyn.	Kommunen må ha fokus på det i samband med byggeøyve og byggeplasstilsyn og vidareformidle til fylkesmannen dersom det kjem klager på industriverksemder.	Teknisk etat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal	2019
7	Hindre utslepp av mikroplast frå verft og småbåthamner. Utsleppa kjem av malestøv og søl frå male- og vedlikehaldsarbeid i hamner o.l.	Ikkje gjort. Etter bildekk, er slike utslepp nest største kjelda til utslepp av mikroplast i Norge.	Det må kome krav om løysingar for samling og filtrering av vatn frå maling og vedlikehaldsarbeid i hamner, på verft, etc. Dette inkluderer også malerestar, etc. (avfall). Krav frå FM&R at det skal utarbeidast avfallsplanar for alle hamner.	Teknisk etat	2020
8	Legge til rette for betre avfallshandtering ved badeplassar og utfartsområde.	Er sett opp søppelbøtter nokre stadar, men ikkje tilstrekkeleg.	Kommunen må innføre og følge opp gode avfallsøysingar på badeplassar og utfartsplassar nær sjø og vassdrag.	Driftsavdelinga i samarbeid med SSR	2019
9	Innføre tvungen utsortering av plast og plastemballasje frå all kommunal verksemd, samt kjeldesortering. Så langt som mogleg forby offentleg innkjøp av eingangsartiklar i plast	Berre delvis gjennomført. Ikkje gjort.	Kommunen må sette interne krav til dette. Lage til sorteringsstasjonar for avfall ved alle kontor og kjøkken/pauserom. Må inn i innkjøps-reglementet. Må ikkje bli erstatta med noko som gir større miljøavtrykk.	Leiargruppa Innkjøpsansvarleg	Omgåande. SSR kan kontaktast 2019
10	Etablere og gjennomføre eit prosjekt som går på kartlegging av tiltak mot mikroplast frå kommunale vegar	Ikkje gjennomført. Vil også gjelde sandfangkummar, reinseanlegg, etc. og avfallet der.	Kommunalt prosjekt. Vil innehalde mykje kartlegging og utgreiingar. Kan også inkludere UVS og lokale forskingsmiljø. Må resultere i forslag til tiltak og ev. finansiering.	Driftsavdelinga	2019